

● IZVAJANJE DRUŽBENEGA DOGOVORA O KADROVSKI POLITIKI V ZADNJIH DVEH LETIH

Premalo cenjena izobrazba in znanje

Poročilo o uresničevanju in izvajanju družbenega dogovora o kadrovski politiki v naši občini v letih 1985 in 1986 je bilo narejeno na podlagi vprašalnika, ki ga je občinska kadrovska služba poslala stodestim organizacijam združenega dela, podpisnicam tega dogovora. Staviljavcem poročila — občinski kadrovski službi, strokovni službi skupnosti za zaposlovanje in odboru za spremljanje družbenega dogovora — so bili v pomoč pri oblikovanju gradiva še podatki Zavoda za statistiko SR Slovenije, planski dokumenti ozdov in spoznanja iz vsakodnevnih praks.

Najpomembnejši namen tega poročila je bil ugotoviti kvalifikacijsko strukturo zaposlenih in predvideno zaposlovanje do leta 1990. Zbori občinske skupščine so namreč že pred tremi leti sprejeli vrsto sklepov in stališč, ki so zadevali predvsem izboljšanje izobrazbene strukture zaposlenih, celovito planiranje, sistem spremljanja razvoja sposobnih kadrov, problematiko štipendiranja in podobno. Obdobje dveh let je sicer prekratka doba, da bi se že pokazali dejanski premiki na bolje, vendar je mogoče oceniti, da je dejavnost na tem področju živahnejša.

Vprašalnike je vmlilo vseh 110 anketiranih ozdov, v katerih je zaposleno 29.229 delavcev, to je 90,5 odstotka vseh, ki delajo v naši občini. V to raziskavo ni bilo vključenih 3067 delavcev, ki združujejo delo v manjših delovnih organizacijah in skupnostih.

Poročilo ponuja za obravnavano obdobje celoten pregled nad področjem kadrovske dejavnosti, od ocene izvajanja družbenih dogovorov, stališč in sklepov občinske skupščine,

izobrazbene strukture zaposlenih, projekcije kadrov do leta 1990, delovanja kadrovskih služb v ozdih in občinske kadrovske službe, do samega izvajanja kadrovske dejavnosti, dotaknilo pa se je tudi razvojno-raziskovalne in množične inventivne dejavnosti, in sicer v luči kadrovskih in organizacijskih zmožnosti ozdov.

Kot smo že omenili, dela v občini 32.293 delavcev, med njimi jih je nekaj manj kot tretjina, natančneje 10.289, žensk. Delavcev iz drugih republik je 10.132. Zamisliti pa se kaže nad podatkom, da ima od 29.229 delavcev, kolikor jih je bilo zajetih v tej raziskavi skoraj 72 odstotkov izobrazbo od prve do četrte stopnje, med njimi jih ima četrto stopnjo 31 odstotkov, srednjo šolo, oziroma peto stopnjo ima 4991 delavec (17,08 odstotka), šesto 1984 (5,76 odstotka) ter sedmo in osmo 1524 delavcev (5,2 odstotka).

V nekaterih delovnih organizacijah kadrovskim službam in s tem kadrovski politiki še vedno ne dajejo prave veljave. O tem pričra podatki, da je srednjeročne plane ob koncu

lanskega leta imelo 118 ozdov, kadrovske plane, ki naj bi bili njihov sestavni del, pa le 73 ozdov. Pri 27 nosilcih planiranja je kadrovski plan opredeljen le načelno, 18 pa jih s tem v zvezi v srednjeročni načrt ni zapisalo ničesar.

Do leta 1990 naj bi se število zaposlenih v občini v primerjavi z letom 1985 povečalo za 8 odstotkov. Povprečna letna stopnja rasti zaposlovanja naj bi bila 1,5 odstotka, kar kaže, da so planska predvidevanja ozdov usklajena s srednjeročnim načrtom. Vendar v delovnih organizacijah še vedno predvidevajo preveč novih delavcev s prvo do četrto stopnjo izobrazbe, čeprav je tudi res, da nameravajo delež delavcev z visoko izobrazbo podvojiti.

Mošćanske organizacije združenega dela so v lanskem letu pri skupnosti za zaposlovanje prijavile 5084 potreb po delavcih, kar je pet odstotkov več kot leto dni prej. Najbolj se je povečalo povpraševanje po delavcih četrte, pete in šeste stopnje zahtevnosti, kar sicer kaže na to, da želijo izboljšati izobrazbeno strukturo. Leta 1985 je bilo namreč skoraj 74 odstotkov izražanih potreb po delavcih od prve do četrte stopnje, leto kasneje pa se je ta delež zmanjšal na 64,2 odstotka.

Drugačno podoba pa pokaže analiza o tem, kako smo te potrebe pokrivali v praksi, kako smo torej v resnici zaposlovali. Številke povedo, da smo v celoti in še več »pokrilili« le delavce brez poklica. Ti so se zaposlovali tudi na mestih s prvo, drugo in tretjo stopnjo zahtevnosti. De-

lovna mesta, ki zahtevajo višjo in visoko izobrazbo, pa so ostala v polovični primerov nezaselena. Gre torej, vsaj sodeč po teh podatkih, za neskladje med ponudbo in povpraševanjem.

Iz obsežnega in izčrpnega poročila zaradi prostorske stiske ni mogoče izluščiti vseh zanimivih ugotovitev in števil, zato naj še dotaknemo le še nekaterih področij kadrovske politike.

Zadnji dve leti smo v občini zaposlili nekoliko več delavcev, kot smo načrtovali v resoluciji, vendar je bila to posledica reorganiziranja gradbeništva v Ljubljani. Brezposelnost se nekoliko povečala, od predlani do lani je narasla za 3,3 odstotka, ob koncu leta pa je bilo prijavljenih 317 iskalcev zaposlitve. Glede števila pripravnikov so podatki različni; če verjamo odgovorom v vprašalnikih, smo zadnji dve leti imeli v občini 1534 pripravnikov, podatki Zavoda SR Slovenije za statistiko pa govorejo, da je njihovo število za pol manjše, bilo naj bi jih le 671.

Zanimiv je podatek, da 37 ozdov v občini meni, da izobrazbena struktura zaposlenih ustreza tehnološkemu razvoju, 53 pa jih ima ravno obratno mnenje. Slednji poskušajo svojim delavcem nuditi možnosti dodatnega izobraževanja, vendar se je lani v občini iz dela in ob delu izobraževalo le 4,1 odstotka zaposlenih, 9,2 odstotka pa se jih je strokovno usposabljal (gre za krajše oblike izobraževanja). Na izboljšanje izobrazbe strukture zaviralno vpliva več dejavnikov, med katerimi

V počastitev 50. obletnice prihoda Josipa Broza-Tita na čelo KPJ, 50. obletnice ustanovnega kongresa KPS na Čebinah, 45. obletnice ustanovitve I. slovenske brigade — II. grupe odredov, 45. obletnice V. SNOUB Ivan Cankar, 45. obletnice krško-muljavske bitke in obletnice ustanovitve grosupeljsko-stiškega okrožja OF

vabimo na

PROSLAVO »ZNOJILE 87«

ki bo v nedeljo, 7. junija 1987, v Znojilah pri Krki

PROGRAM:

ob 8. uri: začetek pohoda po poteh II. grupe odredov na ploščadi OF v Ivančni gorici,

ob 8.30 uri: postavitve temeljnega kamna za gradnjo družbenega doma na Krki,

ob 9.30 uri: odkritje spominske plošče partizanskim Znojilam za sodelovanje med NOB,

ob 11.30 uri: OSREDNJA SVEČANOST

— slavnostni govor tov. Boga Gorjana, predsednika Republiškega odbora ZZB NOV Slovenije,

— kulturni program (sodelujejo združeni pevski zbori občine Grosuplje in Vojaški orkester Ljubljana pod vodstvom dirigentov Roberta Ivanoviča in Radovana Gobca),

— podelitev plaket in priznanj.

Skupščina občine in družbenopolitične organizacije občine Grosuplje

je vsekakor najpomembnejši nizko vrednotenje izobrazbe in znanja nasploh. Če se tudi letos razmere bistveno ne bodo spremenile.

Naj nekaj spregovorimo še o štipendiranju. Lani je plan za to področje imelo 72 ozdov, kadrovske štipendije je prejemale 1080 učenecv in študentov. Za to šolsko leto je

bilo razpisanih 1217 kadrovskih štipendij, od tega 843 za izobrazbo druge do četrte stopnje zahtevnosti, kar je dve tretjini razpisanih štipendij. Le dobrih deset odstotkov štipendij (146) je bilo namenjeno za visoko šolo.

D. J.

● LETNA PROGRAMSKA SKUPŠČINA ZZB NOV LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Za človeka in vrednote, skovane med NOB

Predsednik občinske zveze združen borcev NOV Polde Maček je za 20. maj sklical letno programsko skupščino s temeljnim ciljem, da skupaj ocenijo del borčevske organizacije v preteklem letu, splošne družbene razmere in seveda sprejemajo programske usmeritve za letošnje leto.

V poročilu so ugotovili, da so se borci NOV v lanskem letu, v letu kongresov, volitev in referendumu za IV. samoprispevek, kljub povprečni starosti 74 let dobro vključevali v številne zelo pomembne družbene akcije. V krajevnih skupnostih in društvi so borci NOV še vedno med najmarljivejšimi organizatorji in spodbujevalci družbenega in družabnega življenja.

Zavedajo se, to so na skupščini poudarili številni razpravljalci, da je v današnjih družbenih razmerah še posebno dragoceno vse, kar spodbuja človečnost,

delegati so se kritično dotaknili poskusov konfliktnih presojanj vsega, kar se danes, po 45. letih ne da prav natančno dokazati. Nekateri namreč hočejo sedaj nekaj dokazovati, česar nikoli prej v vseh 45. letih niso storili. Borčevska organizacija mora ostati še vedno pobudnik za razreševanje težko razumljivih dogajanj v naši družbi, ko se morajo delavci s štrajki boriti za pravice, ali pa primer Bizovika, ko so s Titovo sliko in državno zastavo preprečili delo občinskih upravnih organov, pa tudi primer naših mostov v občini, je nenačuden in človeku težko razumljiv. Kje je SZDL? Ali jo še imamo? Ali čakamo, da bo spregovorila ulica?

Borci so bili resnično kritični in zaskrbljeni zaradi naraščanja konfliktnih situacij, korupcij, poverb in po drugi strani vse večji nemoči subjektivnih sil. Dogovorili so se, da bodo še kljub visoki starosti tudi v prihodnje v vseh sredinah, kjer živijo in delujejo, dejavni in odločni pri ohranjanju vrednot, skovanih v težkih dneh borb, revolucije in pojovne izgradnje. Ustvarjali bodo pogoje za uspešno razreševanje vseh naprednih političnih in gospodarskih problemov in dograjevali naš sistem na osnovah NOB in socialistične revolucije. Zavedajo se, da bo to mogoče doseči le, če bodo akcijsko enotni v okviru SZDL na čelu z zvezo komunistov. Ne bodo dovolili potvarjanja in ne razvrednotenja NOB ali avnojskih načel, na katerih je zgrajena samoupravna socialistična ureditev.

Borci smo in bomo vedno izhajali iz temeljev Avnoja in se zavzemali za dosledno spoštovanje enakopravnosti in enotnosti Jugoslavije, za samostojnost in suverenost narodov in narodnosti Jugoslavije, za bratstvo in enotnost v naši socialistični samoupravni družbi, za nadaljnji razvoj in utrjevanje delegatskega sistema.

ustvarjalnost in krepi človeške vrednote, kot so tovarštva, poštenje, spoštovanje, ljubezen, marljivost in pogum, vrednote, ki so se izoblikovale v obdobju bojev in odpovedovanj. Brez teh vrednot se človek izgublja, družba pa vodi. Prav v pomanjkanju teh vrednot je po mnenju nekaterih razpravljalcev vzrok za nenehno drsenje v globine inflacije in splošno družbeno nemoč. Prav gotovo so bila v našem pojovnem razvoju še huja krizna obdobja, ki pa nam jih je uspelo s silovito voljo premagati in jih pustiti za seboj kot izkušnjo in spomin. Nekateri

● Poudarki iz programskih usmeritev za obdobje 1986-87

● Težišče aktivnosti občinske organizacije, odbora, predsedstva in komisij ter delegatov bo v letu 1987 na uresničevanju sklepov in programskih usmeritev skupščine ZZB NOV občine Ljubljana Moste-Polje, skupščine ZZB NOV Slovenije, 10. kongresa ZZB NOV Jugoslavije, kongresnih usmeritev ZK Jugoslavije in Slovenije ter na programskih aktivnostih republiške in občinske konference SZDL ter skupščine občine v letu 1987.

● Po svojih zmožnostih se bomo zavzemali za krepitev in razvoj samoupravljanja in delegatskega sistema, za najširše uveljavljanje delovnih ljudi in občanov pri odločanju o vseh vprašanih družbene reprodukcije.

● Družbenopolitično vlogo naše organizacije v okviru fronte bomo uspešno reševali le ob sprotnem prilagajanju aktivnosti združenj borcev potrebam družbenega trenutka z novimi izzivi družbenega razvoja in hitrejšim oblikovanjem svojih stališč do raznih odprtih vprašanj.

● V organizaciji ZZB NOV in z vsemi frontnimi deli SZDL se moramo upreti vsem tistem pojavom, ki nasprotujejo ustavnim določilom, sistemskim zakonom, družbenim dogovorom in samoupravnim sporazumom in zahtevati odgovornejši odnos do družbene lastnine, krepijo bratstvo in enotnost ter enakopravnost narodov in narodnosti Jugoslavije.

● Dosledno se bomo borili proti vsem pojavom nacionalizma, meščanske desnice in drugim protisocialističnim in protisamoupravnim silam. Naš odnos je jasno opredeljen v sklepih 7. volilno-program-ske skupščine ZZB NOV Slovenije do vseh tistih protisocialističnih in protisamoupravnih pojavov, ki napadajo NOB s ciljem razvrednotenja pridobitev socialistične revolucije, napadajo bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti in so usmerjeni na razbijanje avnojske Jugoslavije.

● Borci bomo skupaj z družbenopolitičnimi, družbenimi organizacijami in društvi nastopali proti takšnim pojavom in zahtevali, da se bo ZK in socialistična zveza bolj jasno in odločno opredeljevala in ukrepala proti takim pojavom.

● V lastnih vrstah moramo preseči črnogledost, pojave pasivnosti in odsotnosti od aktivnega dela v naši organizaciji in v družbenopolitičnih organizacijah, zlasti v SZDL.

● Posebno skrb bomo posvečali najmlajšim generacijam pri oblikovanju njihove socialistične zavesti z več domovinske vzgoje v osnovnih, srednjih, višjih in visokih šolah. Iz te usmeritve izhajajo naloga, da se združenja borcev bolj kot doslej vključujejo preko vodstev osnovnih šol v delo z mladimi na šolah po vnaprej dogovorjenih temah iz NOB in pojovne izgradnje političnega in ekonomskega sistema.

● V času, ko se soočamo s konkretnimi pobudami mladih od ekstremnih do povsem sprejemljivih vprašanj družbenega razvoja, moramo borci skupaj z mladimi v okviru SZDL več sodelovati in iskati ustrezne poti in načine za urejanje vseh vprašanj, ki zadevajo našo skupno prihodnost.

● Posebno skrb bomo posvečali ohranjanju in razvijanju tradicij NOB, tradicije domičinilne enot in socialistične revolucije, njenih dosežkov in vrednot ter graditvi samoupravne socialistične skupnosti narodov in narodnosti Jugoslavije.

● Odločno se bomo zavzemali za podružbljanje tradicije NOB in spomeniškega varstva v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in občini.

● V sodelovanju z medvojnimi aktivom OF bomo nadaljevali urejanje zgodovinskega materiala za ponatis in dopolnitev Zbornika pripovedi iz zgodovine delavskega gibanja med vojnama in iz narodnoosvobodilnega boja na področju občine Ljubljana Moste-Polje.

DELEGATSKA VPRAŠANJA IN ODGOVORI

● Pojasnilo v zvezi s pripombami »delegacije KS Bizovik« v zvezi z načrtovano izgradnjo v MS 6/9 Bizovik, ki so bile objavljene v glasilu NSK št. 8, 13. 5. 1987 — odgovor na objavljeni članek

Na pripravljalnem sestanku 13. 4. 1987 za 13. sejo zborov krajevnih skupnosti občine Ljubljana Moste-Polje je bilo prisotnih 5 članov delegacije KS Bizovik, od tega tudi delegat iz baze prizadetih krajanov, ki je v delegaciji edini predstavnik prizadetih krajanov. Poleg tega, da je v znatni manjšini v primerjavi s številom prizadetih članov delegacije, lahko odnos do njegovih pripomb primerjamo z odnosom do pripomb izločene ali nepomembne skupine posameznikov.

Ob obravnavi pripomb, ki jih je za 13. sejo Zborov krajevnih skupnosti oblikoval predsednik delegacije tov. Narobe, se prizadeti krajanji sprašujemo:

— zakaj se ne bi smeli mi, prizadeti krajanji, o za nas življensko pomembni problematiki pogovarjati s predstavniki Skupščine občine Ljubljana Moste-Polje (op. konkretno očitak razgovora tov. Samec — tov. Židan);

— zakaj nekatere predstavnike krajevnih skupnosti moti, da na zboru krajanov prizadeti krajanji spregovorijo s predstavnikom občine in ZIL (konkretno očitak razgovora tov. Mikuža, predstavnika ZIL s tov. Požunovo in tov. Židanovo);

— ali zbor krajanov ni dovolj javen in veljaven organ upravljanja v KS, na katerem so bili krajanji obveščeni o ustavitvi izdelave PIA za MS 6/8 in MS 6/9 v zvezi s predlaganim oz. doslej obravnavanim ZN za MS 6/9? Na tem zboru so bili prisotni tudi člani organov upravljanja v KS.

Na zastavljeno vprašanje našega delegata prisotnim prizadetim delegatom, zakaj oni ne dajo zemlje, oziroma ali bi jo dali, če bi bili v taki situaciji, kot smo mi prizadeti krajanji (z gosto porisanimi vrstnimi hišami in cestami), ni bilo odgovora. Šele na ponovno in konkretno zastavljeno vprašanje predsedniku delegacije tov. Narobetu, ali bi on dal zemljo, je le težko izjavil »da verjetno, če mu tisti kos zemlje ne bi nič pomenil oz. koristil«. Torej samo verjetno in to šele v primeru, da mu tisti kos zemlje ne bi nič pomenil oz. koristil. Iz tega sledi, da nas nekateri predstavniki naše KS celo merijo in ocenjujejo, ali nam ta zemlja kaj pomeni in koristi. Sprašujemo se, po kakšnih kriterijih to merijo in ocenjujejo, ko pa prvi vsi že dobra 4 leta na vseh zborih krajanov in drugih javnih sestankih poslušajo in berejo naše pripombe, iz katerih izhaja, da nam ta zemlja še kako veliko pomeni in koristi.

Zakaj ravno tisti posamezni predstavniki KS, ki sami niso pri-

pravljeni nič dati, pritiskajo za predlagano obliko pozidave.

Dokler delegacija KS Bizovik ne bo upoštevala pripomb prizadetih krajanov in jih posredovala zboru kot pomembne pripombe iz krajevnih skupnosti in dokler ne bodo neprizadeti člani delegacije in drugi neprizadeti predstavniki KS upoštevali nas prizadetih krajanov kot enakopravne krajanje krajevnih skupnosti in pomemben faktor pri sedaj predlagani obliki ZN za MS 6/9, bomo pač prisiljeni, da nastopamo samostojno.

Ponovno poudarjamo, da je doslej na vseh zborih KS do predlagane oblike pozidave izzevalen negativni odnos, en zbor krajanov je bil celo množično zapuščjen, in se sprašujemo, zakaj nekateri neprizadeti tako vztrajajo pri sedaj predlagani obliki urejanja prostora.

Vemo, da nas je po predlagani obliki ZN večina res »neizobraženi«. Govorilo se je celo: to je neuka množica. Toda, trdno smo prepričani, da nas prisilna odtujitev zemlje tudi ne bo izobrazila, pa tudi ne razvila. Smo pa v dosedanjih razpravah resnično slišali veliko novega. Če smo vodstvu KS, ki se brez pomembnih razlik ni spremenilo več let, zaupali do leta 1984, tega sedaj gotovo ne moremo več. Večkrat smo namreč opazili, da gre v marsikateri informaciji za zavajanje in nepravdačno ali nepravilno obveščanje krajanov. Pri tem se sedaj postavlja v ospredje vprašanje, zakaj krajanji niso bili obveščeni o tako pomembnem dokumentu, kot je Program Sklada stavbnih zemljišč Ljubljane, ki predvideva prenehanje lastniške pravice na zemljiščih za celo vas.

Očitki, da zaradi nas prizadetih krajanov ne more nihče zidati, merijo zgolj na izsiljevanje; ob očitkih, da je bilo težko dobiti krajanje za sodelovanje v organih upravljanja in prevzem funkcije predsednika sveta KS, pa se je morda treba le vprašati, ali je sedanja politika vodstva KS primerna.

Glede na napake delegacije pri posredovanju pripomb za zbor krajevnih skupnosti občine (niso bile posredovane take pripombe, kot so bile dane v glasovanje, pa tudi ne take, ki bi bile v duhu razprav na zborih krajanov v KS) upamo, da bo napovedani odstop predsednika delegacije korektno opravljen. Menimo, da so za te napake odgovorni tudi vsi tisti člani delegacije, ki podpirajo tako delo.

IVA HABINC — članica delegacije za zbor krajevnih skupnosti v svojem imenu in imenu prizadetih krajanov

● S SEJE OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI

Ali zdravi ljudje ali izvajanje normativov?

Prav gotovo je bila na seji skupščine občinske zdravstvene skupnosti, ki je sicer bila že 16. aprila, a je kljub časovni odmaknjenosti zaradi svoje vsebine še vedno aktualna, najzanimivejša pripomba dr. Marjana Mramorja, izrečena ob obravnavi poslovanja zdravstvenega doma Ljubljana Moste-Polje. Po podatkih je naš zdravstveni dom lani posloval dobro, kar pomeni, da ni imel izgub. Naš zdravstveni dom je delal dobro, je v uvodu k razpravi o tej temi povedal tudi direktor doma dr. Zvonko Rauber.

Ta ugotovitev je bila izhodišče za naslednjo misel dr. Mramorja: ali lahko rečemo, da zdravstveni dom dela dobro, če pa je zdrav-

stveno stanje prebivalstva vse slabše? Iz analize, ki je bila narejena pred nedavnim, je namreč mogoče razbrati, da smo prebi-

valci občine Ljubljana Moste-Polje vse manj zdravi. Ali se uspešno delo zdravstvenega doma meri po dobrem finančnem poslovanju ali po tem, kako skrbi za svoje varovanje? (Spomnimo se samo številki iz analize, ki govorijo o zobozdravstvenem varstvu v občini, kjer se zaradi dragega materiala strogo držijo normativov. Zobozdravstvenega varstva je deležnih le okoli 30 odstotkov prebivalstva,

drugi pa se znajdejo kot vedo in znajo, ali pa se sploh ne.)

Na seji je bilo rečeno, politika in stroka se bosta morali odločiti, kaj hočemo: zdrave ljudi ali spoštovanje normativov. Oboje ne gre skupaj, saj dobro finančno poslovanje doma v zdajšnjih razmerah pomeni manj denarja za material in opravljanje zdravstvenih storitev, kar se že odraža na zdravju prebivalcev naše občine.

D. J.